

ÎNCHEIERE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Primăria mun. Chișinău,
în cauza civilă la cererea înaintată de BC „Moldindconbank” SA către Primăria
mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală de Gestionare a
Fondului Locativ nr. 4 (în proces de insolabilitate) cu privire la încasarea datoriei
și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de Primăria mun. Chișinău, fiind menținută
hotărârea din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 25 iulie 2017, BC „Moldindconbank” SA s-a adresat cu cerere de chemare
în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea
Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 (în proces de insolabilitate),
solicitând încasarea datoriei în mărime de 69259,47 USD precum și a taxei de stat
în mărime de 37711,78 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 22 octombrie 2014,
între BC „Moldindconbank” SA și Întreprinderea Municipală de Gestionare a
Fondului Locativ nr. 4 a fost încheiat Contractul de credit BERD-MoREEFF (cu
anuitate) nr. 2014/3, prin care creditorul a deschis o linie de credit în sumă de 371
191,14 (trei sute șaptezeci și una mii una sută nouăzeci și unu, 14) USD, cu termenul
final de rambursare la 22 octombrie 2019.

În scopul garantării executării în termen a obligațiilor debitorului Întreprinderea
Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4, la 22 octombrie 2014, între BC
„Moldindconbank” SA și Primăria mun. Chișinău a fost încheiat contractul de
fidejusiune fără număr, în temeiul căruia Primăria mun. Chișinău a garantat
executarea deplină a obligațiilor ce reies din Contractul de credit BERD-MoREEFF
nr. 2014/3 din 22 octombrie 2014.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 2i-29/17 din 11 aprilie 2017, s-a
constatat insolabilitatea debitorului și a fost intentat procesul de insolabilitate față

de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4.

Potrivit cererii de chemare în judecată, pârâta, alături de debitorul-intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4, contrar prevederilor contractuale asumate, până în prezent nu și-a onorat integral obligațiile contractuale și, conform calculului datoriei la situația din 11 aprilie 2017, datoria constituie suma de 69 259, 47 USD, formată din creditul în suma de 68982,58 USD și dobânda neachitată în mărime de 276,89 USD.

Astfel, conform pct. 2.1.5 din contractul de fidejusiune, Fidejutorul își asumă obligația de a achita creditorului suma scadentă, neachitată de debitor în termen de 3 zile din data primirii înștiințării scrise a creditorului despre aceasta. Plățile respective vor fi efectuate în lei moldovenești, conform cursului comercial al băncii stabilit pentru USD la data efectuării plății.

Având în vedere incapacitatea de plată a debitorului Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4, constatată prin hotărârea definitivă a instanței de insolvabilitate din 11 aprilie 2017, în scopul tranșării litigiului pe cale amiabilă, BC „Moldindconbank” SA, a expediat în adresa fidejutorului - Primăria mun. Chișinău, reclamația nr. 14-2/496 din 11 mai 2017, prin care a comunicat despre existența datoriei și posibilitatea de a o achita benevol în termen de 7 zile din momentul recepționării reclamației. Prin scrisoarea nr. 02-109/3449 din 24 mai 2017, Primăria mun. Chișinău de fapt a recunoscut existența datoriei.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de către BC „Moldindconbank” SA către Primăria mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 (în proces de insolvabilitate) privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată; s-a încasat din contul pârâtului Primăria mun. Chișinău în beneficiul reclamantei BC „Moldindconbank” SA datoria în baza contractului de credit în sumă de 69259,47 (șaizeci și nouă mii două sute cizeci și nouă, 47) dolari SUA, convertiți în moneda națională, cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, și taxa de stat în mărime de 37711,78 (treizeci și șapte mii șapte sute unsprezece,78) lei.

Prin decizia din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Primăria mun. Chișinău, fiind menținută hotărârea din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că fidejusiunea încetează doar concomitent cu încetarea obligației principale pe care o garantează, iar prin prisma normei legale prevăzută de art. 1146 din Codul civil, din care rezultă esența raportului juridic obligațional de fidejusiune, fidejutorul este obligat și răspunde până la stingerea totală a obligației. Iar potrivit art. 46 alin. (1) al Legii insolvabilității, creditorul căruia, pentru aceeași prestație, îi sunt datori debitori solidari, poate cere oricărui dintre ei achitarea întregii sume pe care acesta o datorează la momentul intentării procesului de insolvabilitate.

Astfel, la data intentării procesului de insolvabilitate în privința Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4, datoria acesteia față de BC „Moldindconbank” SA, asigurată în temeiul contractului de fidejusiune, constituia suma de 69259,47 USD, respectiv, în mărimea acestei sume, creditorul raportului obligațional are dreptul de a pretinde, la alegerea sa, debitorului ori fidejutorului achitarea datoriei, iar validarea creanței, nu constituie temei pentru a refuza părții în

exercitarea dreptului său de opțiune în executarea contractului de fidejusiune, or, fidejusiunea se stinge odată cu stingerea integrală a obligației garantate.

Mai mult, instanța de apel a conchis că dreptul de regres reiese din solidaritatea obligației față de creditor, cât și expres din norma art.1163 alin. (1) din Codul civil, care expres stabilește că fidejutorul, care a executat obligația principală, are drept de regres contra debitorului în mărimea sumelor pe care le-a plătit, inclusiv datoria principală, dobânda aferentă, precum și toate cheltuielile pe care le-a suportat în legătură cu fidejusiunea.

La 06 iunie 2019, Primăria mun. Chișinău a contestat cu recurs decizia din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie respinse integral pretențiile formulate de reclamantă.

La 12 iulie 2019, BC „Moldindconbank” SA a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia și menținerea deciziei contestate.

La 17 iulie 2019, lichidatorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4, Ion Popa, a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primăria mun. Chișinău este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 martie 2019 și expediată participanților la proces la 24 aprilie 2019 (f.d. 220), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să confirme momentul recepționării acesteia de către recurentă. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 06 iunie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în

care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Primăria mun. Chișinău.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Primăria mun. Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova